

до Положення про порядок та умови обрання
здобувачами вищої освіти вибіркового навчальних дисциплін
у Буковинському державному медичному університеті

**Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу вибіркового навчальних дисциплін**

«Соціальна медицина»

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	Медсестринство
Освітній рівень	магістр
Термін вивчення(курс)	1 курс
Форма навчання	Очна, дистанційна
Кафедра	психології та філософії

Мета навчальної дисципліни - полягає в засвоєнні студентами основних проблем навчальної дисципліни, розумінні предмету соціології та медичної соціології її основних законів; вивченні питань про становлення, розвиток, зміни та перетворення, про функціонування соціальних спільностей і форм їхньої самоорганізації: соціальних систем, соціальних структур та інститутів. Студентам важливо знати сутність соціальних змін, зумовлених активністю соціального суб'єкта; соціальних відносин як механізмів взаємозв'язку та взаємодії між різноманітними соціальними спільностями; закономірностей соціальних дій і масової поведінки.

Завдання: навчити активно використовувати категоріальний апарат курсу соціології та медичної соціології; розвинути здатності до засвоєння основних підходів до вивчення фахових знань про категорії, функції та напрямки теоретичної і практичної соціології, про суспільство, як соціальну систему, соціальні зв'язки і відносини, соціальні інститути та групи, способи їх організації, закономірності функціонування і розвитку; ознайомити з пріоритетними напрямками досліджень галузевих «соціології», а також з основними методами проведення конкретних соціологічних досліджень; розвинути здатність до організації та проведення конкретного соціологічного дослідження в медичній галузі, тобто: здатність скласти програму дослідження, анкету для отримання соціологічної інформації, оперувати даними медичної соціології, здатність використовувати набуті навички соціальної діяльності та поведінки о повсякденній професійній та організаційно-управлінській діяльності для інтенсифікації процесу соціалізації в медичній сфері; навчити застосовувати принципи соціології при проведенні клінічних та будь-яких наукових досліджень; закласти передумови здійснення професійної діяльності відповідно до цінностей та принципів соціології та медичної соціології.

Результати навчання: здобуття студентом загальних та спеціальних фундаментальних і професійноорієнтованих знань, умінь, навичок, компетентностей, необхідних для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з її діяльністю в медичній галузі на відповідній

посаді знання психофізіологічних особливостей людини, здоров'я людини, підтримки здоров'я, профілактики захворювань, лікування людини, здоров'я населення.

Після вивчення курсу студенти повинні **знати**:

- основні категорії соціології, об'єкт та предмет соціології, предмет медичної соціології; структуру та функції соціології; напрямки соціології медицини;
- теоретичні відомості про витoki соціальних знань, історичний шлях розвитку світової та української соціологічної думки. Історію розвитку медицини в світі та в Україні та її взаємозв'язок з соціологією;
- визначення понять особистість, індивід, індивідуальність, соціалізація, агенти соціалізації, суть теорії потреб А. Маслоу, основні типи особистостей, соціальний зв'язок, теорії міжособистісної взаємодії, фактори, що визначають поведінку людини, основні форми соціального контролю;
- соціальні моделі системи охорони здоров'я;
- методiku проведення соціологічних досліджень в медичній галузі. Студенти повинні розуміти:
  - роль медицини як соціального інституту;
  - зв'язок медицини з іншими соціальними інститутами та галузями суспільного життя;
  - процеси соціалізації у становленні особистості лікаря-психолога;
  - соціальну значущість лікарської професії як місії;
  - соціальну суть праці, соціальні відносини, які формуються у трудовому (медичному) колективі;
  - соціальну природу конфлікту, конструктивне ставлення до конфлікту, як можливості оптимізації соціального середовища;
  - власну професійну самоактуалізацію у контексті соціальної стратифікації;
  - суспільну значущість і готовність діяти у відповідності до норм моралі та етичних принципів;
  - теоретичні основи механізмів функціонування демократії; сутність етнічних процесів та міжетнічних відносин; вплив релігії на суспільне життя; значення шлюбних відносин та сімейного життя для людини і суспільства.

Після вивчення курсу студенти повинні **вміти**:

- аналізувати явища соціального життя;
- орієнтуватися у системі зав'язків медицини та соціального життя;
- визначати роль соціальних впливів на здоров'я людини;
- орієнтуватися в реаліях економічного та політичного життя сучасного суспільства;
- проводити порівняльний аналіз існуючих систем охорони здоров'я;
- підготувати і провести соціологічне дослідження;
- скласти програму дослідження, анкету для отримання соціологічної інформації;
- проводити обробку отриманої соціологічної інформації;
- оперувати даними медичної соціології;
- використовувати набуті навички соціальної діяльності та поведінки у повсякденній професійній та організаційно-управлінській діяльності для інтенсифікації процесу соціалізації в медичній сфері.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):

1. Соціологія як наука про суспільство.
2. Конкретно-соціологічні дослідження: сутність та методика.
3. Суспільство та його структура. Соціальна мобільність та маргінальність у суспільстві.

4. Особистість та її соціалізація. Статусно-рольові характеристики особистості. Особистість лікаря та особистість пацієнта, їх статусно-рольові відносини.
5. Культура та суспільство. Специфіка лікарської діяльності: ціннісно-нормативний аспект.
6. Гендер у системі культури.
7. Соціальна поведінка особистості та девіація. Девіація та медицина. Девіантна поведінка та лікарська практика.
8. Конфлікти як соціальне явище. Специфіка конфліктів у медичному середовищі.
9. Сім'я та шлюб у сучасному світі. Роль та статус лікаря-психолога у сучасному суспільстві.
10. Сфери медицини та охорони здоров'я як об'єкт соціологічного аналізу. Соціальні причини захворювань.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

Загальні компетентності:

- Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
- Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професії.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел із застосуванням інформаційних та комунікаційних технологій.
- Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Здатність до міжособистісної взаємодії.
- Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні (фахові, предметні):

- Здатність узагальнювати інформацію щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів та захворювань.
- Здатність встановити психологічний контакт із пацієнтом із метою подальшого формулювання повного функціонального діагнозу та/або діагностичного формулювання, в т.ч. реєстр-синдрому з урахуванням оцінки фізичного, психічного розвитку, клінічного діагнозу та диференційної діагностики.
- Здатність до визначення обсягу, порядку та характеру заходів надання медико-психологічної допомоги з урахуванням вікових, гендерних, культуральних, особистісних та інших індивідуальних особливостей пацієнтів.
- Здатність надання медико-психологічної допомоги, в т.ч. екстренної при психоемоційному стресі, життєвих кризах, суїцидальних намірах тощо.
- Здатність до діагностики невідкладних станів, визначення тактики і надання екстреної та невідкладної медичної допомоги.
- Здатність до проведення експертної оцінки психологічного стану людини та експертизи працездатності (медико-соціальної, військово-лікарської, психолого-психіатричної, судової, медико-педагогічної).
- Здатність до здійснення психоосвітньої роботи серед населення та медичних працівників.
- Здатність до здійснення психологічної реабілітації населення.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

Слубська Анна Ярославівна – кандидат філософських наук, викладач.